

Het dienstvak van de logistiek in de 21-ste eeuw

Dienstverlener of operationele partner?

G.L. de Gooijer – luitenant-kolonel van het Dienstvak van de Logistiek*

Inleiding

Een goede mogelijkheid om de operatie van gevechtseenheden te storen is het aangrijpen van de logistieke ondersteuning. Sinds het optreden in Nederlands-Indië zijn we hier niet meer mee geconfronteerd. Wel zijn tijdens UNPROFOR transport-detachementen onder vuur genomen, echter niet met het doel deze te vernietigen. Het veronderstelde optreden in de Noord-Duitse laagvlakte de afgelopen veertig jaar nodigde niet uit tot het verhogen van de weerbaarheid van de logistieke eenheden: het operatiegebied werd gekenmerkt door een bevriende lokale bevolking, een dichtbezet gevechtsveld en een voorbereid commando-achtergebied (met onder andere 101 Infanterie Brigade).

Tegenwoordig worden nog slechts sporadisch complete logistieke ketens en de complete logistieke bataljons geoefend. En als deze oefenen, ligt de nadruk vooral op de logistieke performance om de oefening van de manoeuvre eenheden te doen slagen. Ook wordt steeds meer (om overigens begrijpelijke redenen) een beroep gedaan op de logistieke eenheden in het kader van de vredesbedrijfsvoering en is veel beperkende civiele regelgeving van toepassing.

Logistieke eenheden moeten niet alleen de logistieke taken uitvoeren, maar ook taken in het kader van het achtergebied en (nabij-)beveiliging.

zonder een zodanig beroep op de gevechtseenheden te moeten doen dat dit ten koste gaat van het primaire doel (*objective*) van de operatie. De kernvraag is of logistieke eenheden thans tijdens inzet onder oorlogsomstandigheden nog voldoende weerbaar zijn.

De komende jaren wordt veel geïnvesteerd in materieelprojecten, die ten goede komen aan het dienstvak. Het meest in het oog springende is wel het Fysieke Distributie project (FD-project). Veel minder wordt geïnvesteerd om het voortzettingsvermogen te garanderen, waarvoor het verder ontwikkelen van (gevechts)technieken en de opleiding en training van het logistieke personeel nodig zou zijn ('meer groen tussen de oren'). Brigade logistieke eenheden hebben een voorsprong op de divisie logistieke eenheden. Dit komt door de directe klantenbinding met de gevechtseenheden, de cultuur binnen de brigades, het brigade-oefenplan en de geografische plaats op het gevechtsveld. Het personeel van logistieke eenheden van de luchtmobiele brigade haalt bovendien de 'rode baret'.

Opbouw van het artikel

Met de uitgifte van de *Landmacht Doctrine Publicatie 1, 'Militaire Doctrine'* (LDP-1) in 1996, is binnen de KL een start gemaakt de eenheid van opvatting te verzekeren inzake de inzet van eenheden en militairen.

Het uitgangspunt voor de opbouw van dit artikel is het 'militair vermogen'.

Het militair vermogen is opgebouwd uit verschillende, elkaar beïnvloeden componenten, te weten een conceptuele component (bestaande uit grondbeginselen, doctrine en procedures), een fysieke component (de operationele capaciteit van personeel en materieel) en een mentale component (bestaande uit goede motivatie, effectief leiderschap en verantwoord organiseren van de inzet).

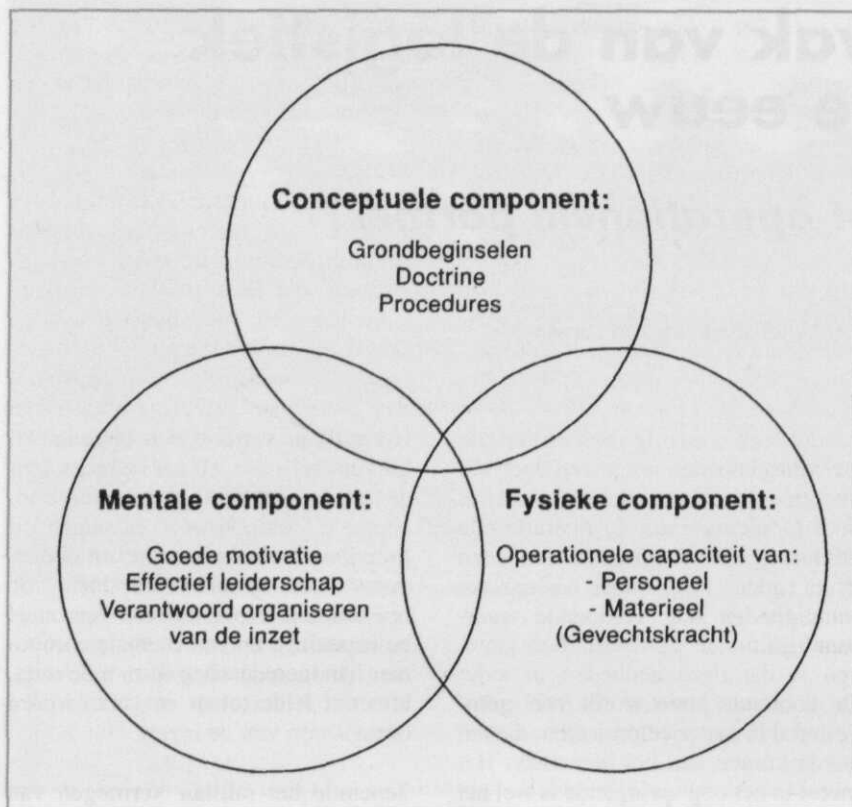
Teneinde het militair vermogen van de logistieke eenheden – en dan vooral de (nabij-)beveiliging – te beoordelen en de kernvraag te beantwoorden, komen deze componenten achtereenvolgens aan bod. Ik sluit het artikel af met een samenvatting en aanbevelingen. Het is niet mijn intentie het aspect (nabij-)beveiliging volledig te beschrijven.

Dit artikel is in principe toegesneden op de bevoorradings- en transporteenheden, maar is ook van toepassing op de materieeldienstseenheden en, vanwege het oorlogsrecht, slechts deels op de geneeskundige eenheden. Daarom spreek ik in dit artikel over het Dienstvak van de Logistiek.

Conceptuele component

Doctrineontwikkeling is een continu proces, grotendeels gebaseerd op ervaringen opgedaan in het (recente) verleden. De nu voorziene doctrine-reeks is nog niet voltooid. Het *Handboek Logistiek* is zeer recent vastgesteld. Het zeer onlangs verschenen *Handboek Verplaatsingen* is nog

* De auteur is op moment van schrijven Commandant 100 Bevoorradings- en Transportbataljon.

Componenten van militair vermogen

slechts als concept beschikbaar. Derhalve zijn de oude voorschriften van de Aan- en Afvoertroepen (AAT) nog steeds van kracht. Terecht, want deels zijn ze nog steeds actueel. Voor zover mogelijk vullen de bataljons en compagnieën zelf de hiaten op en proberen ze binnen de beschikbare tijd en capaciteit een zo hoog mogelijk opleidingsniveau te bereiken. Wel bestaat de kans dat hierdoor de eenheid van opvatting binnen het dienstvak in gevaar komt.

Uitgangspunten

In de doctrinedocumenten die de afgelopen jaren zijn uitgekomen is een aantal uitgangspunten opgenomen die van toepassing zijn op de eenheden van het Dienstvak van de Logistiek. Uiteraard moet onder alle omstandigheden worden voorzien in de verzorging van de gesteunde eenheden. Logistieke installaties en verzorgingsroutes zijn gemakkelijk te detecteren en zijn kwetsbaar voor vijandelijke diepe operaties, waaronder

sabotageacties en kleinschalige aanvallen.

Derhalve wordt onderkend dat de beveiliging van logistieke eenheden van groot belang is en dat deze eenheden moeten worden opgenomen in het plan voor de beveiliging van het achtergebied. Logistieke eenheden beschikken over een geringe eigen beveiligingscapaciteit. Ter compensatie hiervan moeten zij zo mogelijk bewegelijk optreden en de installaties en voorraden spreiden. Wel stelt de doctrine nadrukkelijk dat alle eenheden, dus ook de logistieke eenheden, in staat zijn in hun eigen nabij-beveiliging te voorzien. Daarnaast is bepaald dat vijandelijke luchtlandingen – zonder specifieke opdracht daartoe – onmiddellijk worden bestreden.

Commandant-achtergebied is verantwoordelijk voor het achtergebied. Het opsporen en vernietigen van vijandelijke eenheden is één van zijn taken. De vijand zal immers – net als wij – zijn diepe operaties tegen ons achter-

gebied richten. Commandanten van logistieke installaties zijn ook gebiedsverantwoordelijk. In het algemeen geldt dat eenheden die zijn ingezet voor de beveiliging, een zwakkere vijand afwijzen en tegen een sterkere vijand zo veel tijd winnen dat de hogere commandant gelegenheid krijgt tegenmaatregelen te nemen. De commandant achtergebied kan uit de daar aanwezige eenheden een reserve formeren. Vuursteeneenheden, al dan niet toevallig aanwezig, kunnen nabij-steun verlenen.

Zoals reeds aangegeven zijn verzorgingsroutes kwetsbaar, vooral als deze langer worden. Het voorzien in gevechtskracht voor de beveiliging van de verzorgingsroutes is essentieel als deze route door onvolledig gezuiverd gebied loopt of in geval van een vijandelijke diepe penetratie, zoals bleek tijdens de positionele acties in Nederlands-Indië. Ook kunnen beveiligingsdetachementen als konvoobegeleiding worden ingezet.

Tijdens het aanvallend gevecht zullen logistieke eenheden hun installaties veelal moeten inrichten in gebieden waarvan het niet zeker is of deze vrij zijn van vijand. Derhalve zal de kwartiermakersgroep het toegewezen gebied zuiveren en een 'uitwijkgebied' voorbereiden om een noodontsluiting door de logistieke eenheid mogelijk te maken.

Kortom, de dreiging voor de logistieke eenheden is in de moderne doctrine voldoende onderkend. Om deze dreiging te verminderen is een belangrijke rol toegekend aan de Commandant-achtergebied en de inzet van reserves. Andere belangrijke uitgangspunten zijn, dat alle eenheden in staat worden geacht te voorzien in de eigen (nabij-)beveiliging en dat zij vijandelijke luchtlandingen onmiddellijk moeten aangrijpen.

Fysieke component

Hoewel de moderne doctrine de dreiging voor logistieke eenheden voldoende onderkent, kunnen kanteke-

ningen worden geplaatst bij de mogelijkheid om voldoende gevechtskracht te genereren. De logistieke eenheden van de KL zijn de afgelopen tien jaar sterk gereorganiseerd. Zo werd de organisatie aangepast aan de gewijzigde logistieke processen en werd de omvang verkleind, omdat niet langer een legerkorps maar slechts een divisie en de luchtmobiele brigade hoefde te worden ondersteund. Daarbij werd slechts paraat gesteld wat nodig was voor de ondersteuning van de Peace Enforcing brigade (PE-brigade) of drie bataljons op twee gescheiden locaties. Uitgangspunten voor deze reorganisaties zijn geweest de *logistieke* capaciteit en de *logistieke* taakuitvoering.

Achtergebiedoperaties

Daar waar tot de jaren negentig van de vorige eeuw 1(NL) Legerkorps voor de beveiliging van het achtergebied de beschikking had over 101 Infanterie Brigade, kiest 1 Divisie er nu doctrinematig voor één van de aanwezige commandanten met deze taak te belasten (Commandant Divisie Gevechtssteun Commando?, Commandant Divisie Logistiek Commando?) Voor de noodzakelijke gevechtskracht wordt verondersteld dat er reserve-eenheden beschikbaar zijn.

Tijdens oefeningen is er echter relatief weinig aandacht voor het achtergebied. Ten onrechte, en wel om twee redenen. Ten eerste omdat ook een modern uitgeruste, gelijkwaardige vijand ons een belangrijke slag zal willen toedienen in de diepte. En ten tweede omdat de 'vaste' eenheden in het achtergebied kwetsbare doelen zijn voor irregulier optredende strijdende groeperingen. De kracht van laatstgenoemden ligt in het rekken van het conflict (tijd werkt in hun voordeel) en het veroorzaken van zoveel mogelijk slachtoffers aan onze zijde. De door relatief kleine groepen infanterie uitgevoerde fysieke aanvallen op de relatief kwetsbare 'vaste' eenheden in het achtergebied, kunnen de strijd op operationeel en strategisch niveau in sterke mate beïnvloeden.

De inzet van lokale territoriale eenheden is een mogelijkheid. Echter, lang niet alle territoriale eenheden zijn geschikt voor deze taak, al was het maar omdat de kans groot is, dat juist in die gebieden de lokale bevolking gemengde gevoelens heeft over de inzet van onze eenheden.

Ook het achtergebied van de brigades is kwetsbaar. Niet alleen door diepe operaties van de vijand, maar ook tijdens de aanval als vijandelijke eenheden worden omtrokken.

De vraag is dan ook in hoeverre de beoogde commandant en de eenheden in het achtergebied voorbereid zijn om hun taak uit te voeren en hoe lang en tegen wat voor vijand de logistieke eenheden in het achtergebied zelfstandig kunnen optreden. Een gegeven is dat deze eenheden in ieder geval in staat moeten zijn een effectieve nabij-beveiliging te organiseren.

(Nabij-)beveiliging logistieke eenheden

Alle eenheden worden in staat geacht zelf zorg te dragen voor de nabij-beveiliging en gaan zo mogelijk het gevecht (met grotere eenheden) uit de weg. De logistieke ondersteuning is geëcheloniseerd en alle eenheden hebben een bepaalde logistieke zelfstandigheid. De tijd die deze logistieke zelfstandigheid van de klanten creëert, kan in het huidige logistieke concept door de logistieke eenheden deels worden gebruikt om de nabij-beveiliging op orde te krijgen c.q. te houden en het eigen voortzettingsvermogen te garanderen.

Het gebied van waaruit een compleet bevoorradings- en transportbataljon (circa zestienhonderd personeelsleden) zijn taken uitvoert in het kader van de algemene verdedigingstaak wordt een 'bevodienstengebied' genoemd. Ter ondersteuning van de PE-brigade wordt door bevoorradings- en transporteenheden, samen met geneeskundige- en materieeldienst-eenheden een logistieke basis (logbase) ingericht. Een logbase is beduidend kleiner dan een bevodienstengebied.

gebied. De diverse middelen en (on)mogelijkheden voor de (nabij-)beveiliging door logistieke eenheden komen hieronder aan bod.

Bewapening en uitrusting

Logistieke eenheden beschikken over de standaard klein-kaliber wapens en in beperkte mate over voertuig-affuiten voor de mitrailleur MAG, een antitankwapen voor korte afstanden (AT-4) en handgranaten. Nachtzicht-apparatuur ontbreekt bij deze eenheden, waardoor het uitschakelen van tegenstanders bij duisternis nauwelijks mogelijk is. Wel is er sinds kort de Struikeldraad Alarmuitrusting.

Springstoffen om bijvoorbeeld snel een versperring aan te brengen of op te ruimen zijn niet opgenomen in de bewapening. Dit moet dus gebeuren met handgereedschap of met de wiel-laad-schop die tot de eigen middelen behoort. Verder is men afhankelijk van steun van de genie. FM-verbindingsmiddelen zijn in de regel slechts ingedeeld tot op pelotons-niveau.

Een belangrijk hulpmiddel om oefeningen, ook voor logistieke eenheden, een meer realistisch karakter te geven is 'Miles'. Miles bestaat uit lasers gemonteerd op wapens, die schoten simuleren; en sensoren bevestigd aan individuen of uitrustingsstukken, die treffers registreren. Dit systeem is echter in combinatie met de benodigde instructeurs slechts zelden beschikbaar.

Inrichten bevodienstengebied (c.q. logbase)

De gekozen locatie moet de passieve beveiliging optimaal ondersteunen en moet goed te verdedigen zijn. Afhankelijk van de dreiging dient gekozen te worden tussen concentratie of juist spreiding. Dit impliceert dat commandanten en stafmedewerkers opgeleid zijn om de mogelijkheden van het terrein uit te buiten, gegeven onder andere het niveau 'infanterievaardigheden' van de eigen eenheid en het optreden van vijandelijke (lucht)strijdkrachten. Dit kan overigens worden betwijfeld.

Voor de meeste logistici binnen de compagnieën en bataljons geldt, dat de initiële opleiding de laatste keer was dat hieraan tijdens een opleiding in beperkte mate aandacht werd besteed.

Logistieke eenheden maken voor hun logistieke taakuitvoering bij voorkeur gebruik van locaties met voldoende infrastructuur. Tijdens de verkenning moet altijd worden vastgesteld of de locatie daadwerkelijk vrij is van vijandelijke elementen en valstrikken. Het besluit tot het eventueel zuiveren van deze locatie is afhankelijk van de

Als er nog een sterke vijand op de locatie aanwezig is mag worden verondersteld dat of niet voor deze locatie wordt gekozen of dat de locatie vooraf door gevechtseenheden wordt gezuiverd.

Tijdens het betrekken van het nieuwe gebied is een logistieke eenheid kwetsbaar voor vijandelijke aanvallen: de kwartiermakers zijn druk bezig de inrichting van het gebied af te ronden, de pelotons (of compagnieën) zijn aan het verplaatsen waardoor de gevechtskracht maar beperkt

tion Force (QRF) van circa 0/1/7 beschikbaar om bij vijandelijke dreiging snel in te kunnen grijpen. Op bataljonsniveau kan een algemene reserve van een peloton worden aangehouden om één van de compagnieën te versterken.

Tevens worden op pelotons- en compagniesniveau uitwijkgebieden verkend teneinde door een noodontuiming gevechtscontact met een te sterke vijand zoveel mogelijk te beperken. Het vaststellen van beveiligingslijnen is niet gebruikelijk. En ook de mogelijke steun van vuursteeneenheden wordt niet onderkend en dus niet getraind.

De nabij-beveiliging beperkt zich tot de directe omgeving van de logistieke installatie. Het overig deel van het aan het bataljon of de compagnie toegewezen gebied wordt middels (gemotoriseerde) patrouillegang onder toezicht gehouden. De inzet van de QRF is afhankelijk van de situatie. Dit kan zijn het lokaal versterken van de verdediging, het vormen van een achterhoede om de vijand te binden teneinde de rest van de eenheid het gebied gecontroleerd te laten ontruimen en het terugveroveren van een verloren gegaan (tijdelijk) 'essentieel gebied'.

Dit suggereert dat de compagniescommandant getraind is een dergelijk gevecht te leiden en de overige kaderleden en personeel in staat zijn dit uit te voeren.

Het ontbreken van voldoende FM-verbindingsmiddelen (één FM-9000 per peloton) dwingt binnen de compagnie tot het gebruik van lijnverbindingen. Voor de commandovoering binnen een peloton zijn geen verbindingsmiddelen beschikbaar. Het uitrusten van de QRF of een gemotoriseerde patrouille met een FM-verbindingsmiddel is alleen mogelijk door het stellen van prioriteiten.

In het (oude) voorschrift vs 55-50 (de transportcompagnie) werd reeds onderkend dat een logisticus veel meer moet kunnen dan alleen het uitvoeren van de logistieke taak: een

Willaadschop

sterkte van de vijand, de risico's die voortvloeien uit het niet onmiddellijk aangrijpen van deze vijand en de mogelijkheden die er zijn om een andere locatie te betrekken.

Omdat het 'zomaar' een andere locatie betrekken veelal niet mogelijk is en er een reëel risico bestaat dat de niet-gebonden vijand gaat zwerven in het gebied, zal het vrijwel altijd de voorkeur hebben vijandelijke eenheden onmiddellijk uit te schakelen of te binden. Dit betekent onder andere dat het logistieke personeel (in beperkte mate) in staat moet zijn locaties te zuiveren en valstrikken te onderkennen.

beschikbaar is en de 'Command & Control' gecompliceerd is. Het is dus noodzakelijk het gebied voorafgaande aan het daadwerkelijk betrekken, te beveiligen. Veel van de hier genoemde technieken en drills zijn nauwelijks beschreven, laat staan dat het personeel hiervoor is opgeleid.

Verblijf in het bevodiensengebied (c.q. logbase)

Hoe hoger de vijanddreiging hoe meer de nabij-beveiliging met de beschikbare capaciteit wordt geïntensiveerd. Het basis-concept is de rond-ombeveiliging. Daarnaast is er per compagnie continu een *Quick Reac-*

(AAT) groepscommandant treedt op als commandant tirailleurgroep als hij zonder voertuigen met zijn groep optreedt.

Het optreden tijdens een vijandelijke aanval is slechts op hoofdlijnen beschreven en wordt maar zeer beperkt beoefend. Dienovereenkomstig is het personeel (inbegrepen het kader!) hiervoor nauwelijks opgeleid.

Uitvoeren van transporttaken

De behoefte aan verkennings- en beveiligingselementen in geval van bedreiging van konvoien wordt onderkend. Wat nog niet is ingevuld, en derhalve ook niet wordt beoefend, is de rol van de logistieke *militairen* bij een vijandelijke aanval op een konvoi. Doen zij actief mee aan de beveiliging van het konvoi in de buurt van het voertuig? Ondersteunen zij het beveiligende element door bijvoorbeeld een vuurbasis in te richten? Of beschermen ze alleen zichzelf en

laten de rest over aan het beveiligingselement?

De omvang van het beveiligingselement is afhankelijk van de dreigingsanalyse en de beschikbaarheid van gevechtseenheden. In het slechtste geval is er geen beveiligingselement aanwezig en zal de konvoicommandant zelf moeten zorgdragen voor zijn nabij-beveiliging. Het personeel dat deel uitmaakt van het konvoi zal dus getraind moeten zijn om met eigen middelen een vijandelijke aanval af te slaan.

Dit betekent dat zij getraind moeten worden in het optreden bij een vuuroverval, een luchtaanval en een door subversieve elementen ingerichte (beveiligde) hindernis. Het personeel moet dan minimaal in staat worden geacht een verdediging in te richten en een voor zijn verdediging essentieel gebied te veroveren. Vanwege de logistieke zelfstandigheid van de te

steunen eenheden, zal het in de regel niet noodzakelijk zijn zelfstandig een hindernis te doorbreken en kan worden gewacht op versterking.

Het optreden zelf en de wijze 'waarop' is slechts *deels* beschreven in *Konvoien bij Vredesoperaties* (van de Operationele Staf van de Bevelhebber der Landstrijdkrachten) en in het concept-handboek *Verplaatsingen* en wordt slechts beperkt beoefend. Het personeel – inbegrepen het kader! – is hiervoor dan ook nauwelijks opgeleid.

Fysieke Distributie concept

De contouren van het toekomstige FD-concept worden langzamerhand zichtbaar. De logistieke zelfstandigheid van eenheden wordt in het toekomstige FD-concept tot een minimum beperkt. Hierdoor verdwijnt een deel van de huidige redundantie aan het eind van de keten. In de keten worden op dit moment het *Point of Debarcation* (POD), het voorraadcentrum, het aanvulcentrum en de gebruiker als schakel(s) onderkend. Het FD-concept leidt tot een meer grootschalige en statische inzet dan in het huidige logistieke concept het geval is. De noodzaak voor een adequate (nabij-)beveiliging wordt dus nog belangrijker dan nu al het geval is.

De voertuigen leveren de goederen op flatracks tot op compagnies- en pelotonsniveau af bij de gebruikende eenheden. De voertuigen verplaatsen – zeker het laatste deel van het traject – individueel of in kleine groepjes; vergelijkbaar met de voertuigen van de goederentrein in het huidige logistieke concept. Het opleidingsniveau van dit personeel moet dan ook hoog zijn.

In de voor het FD-concept opgestelde dreigingsanalyse (FD-rapportage Legeraad mei 2002) zijn de elementen uit de moderne doctrine duidelijk herkenbaar. Bij een verhoogd beveiligingsrisico worden twee reacties voorzien:

– Als de eigen nabij-beveiliging van de FD-eenheden niet voldoende is,

Mogelijke steun in het achtergebied

zal in voorkomend geval, na overleg met de operationele commandant, gevechtskracht worden ingezet voor de beveiliging van logistieke installaties, -routes, en/of transporten.

- Het tijdelijk verhogen van de logistieke zelfstandigheid van de gebruikende eenheden.

De distributie volgens het basis FD-concept is dus kwetsbaarder voor vijandelijk optreden dan die volgens het huidige logistieke concept. De (nabij-)beveiliging wordt daarom nog belangrijker. Zeker omdat verondersteld wordt dat ook de FD-eenheden in staat zijn de (nabij-)beveiliging uit te voeren en omdat aanvullende maatregelen pas worden genomen als de dreigingsanalyse of de actuele situatie hiertoe aanleiding geven.

De conclusie is dat het 'commando-achtergebied' zich nog niet heeft kunnen bewijzen. Daarnaast zijn de logistieke eenheden op dit moment niet in staat de noodzakelijke gevechtskracht te genereren, omdat zij hierin onvoldoende zijn opgeleid en getraind en zij matig zijn uitgerust.

Mentale component

De mentale component hoort te bestaan uit goede motivatie, effectief leiderschap en verantwoord organiseren van de inzet. Ik licht deze elementen nader toe.

Motivatie

Het logistieke personeel is tijdens inzet gemotiveerd om zijn taken goed uit te voeren. Dit is onder andere gebleken tijdens de MKZ-crisis en crisisbeheersingsoperaties zoals SFOR in Bosnië en *Task Force Fox* in Macedonië. De motivatie om de militaire basisvaardigheden infanterie te beheersen, nodig om een goede (nabij-)beveiliging uit te kunnen voeren, is lager.

De redenen hiervoor zijn divers, maar misschien is de belangrijkste wel dat tijdens uitzendingen het grootste deel van het personeel (gelukkig) niet wordt geconfronteerd met de harde

realiteit van oorlogvoeren en dat daarvoor de noodzaak niet wordt onderkend.

Zoals reeds aangegeven in de 'conceptuele component' wordt de noodzaak voor de (nabij-)beveiliging in de doctrine wel onderkend. Dit heeft echter, behoudens een aantal algemene aanwijzingen, (nog) niet geresulteerd in richtlijnen hoe de (nabij-)beveiliging in de praktijk op een goede en effectieve manier moet worden uitgevoerd. Ook wordt tijdens kaderopleidingen (zoals KMS, KMA, SMO, A-cursus et cetera) slechts in beperkte mate aandacht besteed aan de uitvoering van de (nabij-)beveiliging.

De opleidingsaanwijzingen voorzien de eenheden slechts in beperkte mate in deze richtlijnen. Voor het zelfstandig per eenheid ontwikkelen van richtlijnen en (nabij-)beveiligingsconcepten ontbreekt de capaciteit en kwaliteit. Voor die delen die wel beschreven zijn (zoals bijvoorbeeld het Gevechtsopleiding Buddysysteem) geldt dat het opleidingsprogramma van de eenheden vaak wordt verstoord.

Voor veel individuele militairen geldt bovendien dat zij voor een logistieke functie gekozen hebben zonder zich (voldoende) te realiseren dat het voortbestaan van een logistieke eenheid alleen gegarandeerd is als het personeel in staat is een effectieve (nabij-)beveiliging uit te voeren.

Tot slot is een factor, het belang dat de KL hecht aan de mate waarin logistieke eenheden kunnen voorzien in de eigen (nabij-)beveiliging:

- De gewenste 'infanterie-vaardigheden' voor logistieke eenheden worden (mogelijk) door vakdeskundigen (bijvoorbeeld infanterie) niet interessant gevonden c.q. niet serieus genomen.
- Door het ontbreken van grote realistische oefeningen waarbij het mogelijk is logistieke eenheden uit te schakelen, is er voor de hogere niveaus en de te steunen eenheden

geen aanleiding om het niveau van de logistieke eenheden te willen verhogen.

Effectief leiderschap en verantwoord organiseren

Het kader moet de gelegenheid krijgen om effectief leiderschap te ontwikkelen. Van leidinggevend wordt verwacht dat zij duidelijk aangeven wat zij van hun personeel verwachten. Dat is natuurlijk niet makkelijk als zij hierin niet ondersteund worden door hun eigen opleiding en de beschikbare documenten. Daarom kunnen ook vraagtekens gezet worden bij verantwoord organiseren van een effectieve (nabij-)beveiliging.

Voor effectief leiderschap is vertrouwen in het eigen kunnen en het vertrouwen van het personeel in de leider noodzakelijk. Als er tijdens operationele inzet zich een situatie voordoet waarvoor het personeel niet is getraind (zoals eerder geschetst), is de kans groot dat er onvoldoende vertrouwen bestaat in de leider en in het eigen kunnen van de groep c.q. eenheid. Hierdoor bestaat de kans dat door het onvoldoende uitvoeren van de (nabij-)beveiliging de logistieke taakuitvoering in gevaar komt.

Een groot deel van het logistieke personeel bestaat uit chauffeurs. Chauffeurs zijn volledig verantwoordelijk voor hun doen en laten als deelnemer aan het verkeer en voeren transportopdrachten vaak zelfstandig uit. Het komt weinig voor dat een groepscommandant een transportopdracht met zijn eigen groep uitvoert. De dagelijkse werkzaamheden van de chauffeurs dragen dus niet bij tot het vormen van een hechte 'infanterie-groep', zoals noodzakelijk is voor het uitvoeren van een effectieve (nabij-)beveiliging. Dit heeft ook zijn weerslag op de positie van de groepscommandant binnen de groep. Het trainen van basisvaardigheden infanterie is dan ook niet alleen ten gunste van een betere nabij-beveiliging, maar zal in bredere zin een positief effect hebben op het effectief leiderschap van het lagere compagnieskader.

Ten aanzien van de mentale component mag geconcludeerd worden dat binnen het dienstvak (en wellicht ook daarbuiten) de noodzaak voor een effectieve (nabij-)beveiliging zoals voorafgaand beschreven, onvoldoende wordt onderkend. De motivatie hiervoor is dienovereenkomstig laag. Als eenheden worden aangevallen, mag worden verwacht dat het personeel zeer gemotiveerd is zich te verdedigen. Echter, effectief leiderschap onder gevechtsumstandigheden mag niet worden verwacht als de beoogde leiders niet voor hun taken worden voorbereid.

Samenvatting en aanbevelingen

De hoofdpunten op een rij gezet:

- 1 Het 'militair vermogen' van het Dienstvak van de Logistiek moet op een hoger niveau worden gebracht teneinde te voorkomen dat het *objective* van de operatie in gevaar komt.
- 2 Het Dienstvak van de Logistiek voldoet ten aanzien van de (nabij-)

beveiliging niet aan de kwaliteitseisen zoals die zijn vastgelegd in de huidige doctrine.

- 3 De in de doctrine opgenomen richtlijnen ten aanzien van de (nabij-)beveiliging zijn onvoldoende uitgewerkt in de nu beschikbare handboeken en aanwijzingen, waardoor een goed opleidings- en trainings-traject praktisch onmogelijk is.
- 4 De beschikbare uitrusting en munitie moet minimaal worden uitgebreid met verbindingsmiddelen, nachtzichtapparatuur en springstoffen.
- 5 De implementatie van het FD-concept vergroot de noodzaak tot een adequate (nabij-)beveiliging.
- 6 Binnen het dienstvak (en daarbuiten?!) wordt de noodzaak voor een effectieve (nabij-)beveiliging onvoldoende onderkend. De motivatie hiervoor is dienovereenkomstig laag.
- 7 Effectief leiderschap onder gevechtsumstandigheden mag niet worden verwacht als de beoogde leider niet voor zijn taken is voorbereid.

Dat de huidige situatie niet gewenst is mag duidelijk zijn en het zal de nodige inspanning kosten om tot verbetering te komen.

ringen te komen. Om dit te realiseren moeten een aantal stappen worden gezet, te weten:

- Binnen het Dienstvak van de Logistiek zich meer richten op *militaire* logistieke professionals, die met vertrouwen in alle inzetopties van de KL kunnen worden ingezet.
- Binnen de KL op basis van de bestaande doctrine, tactieken en drills ontwikkelen om te komen tot een geloofwaardig (nabij-)beveiligingsconcept voor logistieke eenheden.
- Binnen de KL de noodzakelijke (personele) middelen vrijmaken voor opleidingscapaciteit (vooral kaderleden), uitrusting, voldoende gelegenheid tot opleiding & training en voldoende beveiligingscapaciteit voor de toekomstige FD-eenheden.
- Het noodzakelijke veranderingsproces afronden voordat deelgenomen wordt aan operaties met een hoog geweldsniveau.

Het Dienstvak van de Logistiek: niet alleen een goede dienstverlener maar ook een operationele partner!

Het dienstvak van de logistiek: niet alleen een goede dienstverlener maar ook een operationele partner!